

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 keddnap utáni napok kivételével.

Helyettesítő kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszedésénél
 vagy megőrzésénél nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

A székelyhidi választás.

A székelyhidi kerületben ma volt a pótválasztás Molnár Akos dr. Kossuth-párti és Fráter Loránt Justh-párti jelöltek között, akik az általános választás idején nem tudták az abszolút többséget elérni. Már az első pillanatban az elmúlt választás ily eredménye után megkezdődött a heves korteshadjárat a máskor esőndes, békességes dombok alján, ahol most hónapokig ugyancsak zajos és vidám volt az élet. A kerület polgársága, a haladott értelmű, derék érmelléki magyarság egymással meghasonlott, a legjobb atyafiak farkasszemet néztek s a fanatizált emberek elszántan készültek a döntő harcra. A Justh-párt kortesei az izgatás kipróbált eszközeivel dolgoztak Molnár Akos, a kerület volt képviselője ellen, aki esztendőnkön át szeretreméltó tulajdonságaival meghódította a választók minden rétegét. Es ma a csata napján két egyforma erős tábor szállt egymással szembe, mindkettő oly egyformán erős, hogy a rendkívüli módon izgalmas küzdelemből mindössze öt szótöbbséggel emelkedett ki győztesen Fráter Loránt, a Justh-párt jelöltje. A fiatal új kép-

visező sokat köszönhet országos hírnevének, melyet nem a politikai pályán szerzett, hanem a dalművészet terén, ahol sok babér termett a számára. Most a politika géniusza nyújtotta neki a siker koszoruját, Érdeklődve várjuk, hogy az ünnepezt dalköltő, az új kor kedves szavú hegedűse, mint állja meg a helyét a politika porondján.

Fráter Loránt képviselő.

— Öt szótöbbséggel. —

A székelyhidi kerületben ma ment végbe a pótválasztás négy izgalmas között. Már kora reggel hatalmas szekérsorokban vonultak fel a választók az Érmellék községeiből s hangos nótaszóval helyezkedtek el Székelyhid piacán, ahol nagyszámu katonaság tartotta fenn a rendet. A választók azonban elég higgaduan viselkedtek s nem adtak okot a fegyveres beavatkozásra.

Nyolc órakor nyitotta meg a választást Magyar Miklós elnök. A második szavazat szedő küldöttségnek Balogh Lajos volt az elnöke. A szavazást sorshuzás után Molnár Akos Kossuth-párti jelölt pártja kezdte. Diószeg, Szentjobb, Székelyhid polgárai járultak az urna elé.

Délélt fél 11 órakor Fráter Loránt a

Justh-párt jelöltje még egyetlen szavazatot sem kapott. Ez volt a helyzet:

Molnár Akos 217.

Fráter Loránt —

Azonban Fráter szavazói Érmihályfalváról, Semjénből, Adonyból, Gálospetriből, Csoklyból oly hatalmas tömegben vonultak fel s várak a sorokra, hogy a Just-párti jelölt győzelme szinte előre látszott.

Délben már egyenlők voltak a szavazatok: 500 körül. Fráter hívei hatalmasan nyomultak előre s délután 3 órára már ez volt az arány:

Molnár Akos 730

Fráter Loránt 757

Óriási volt az izgalom mindkét pártban. Ropant erőfeszítéssel vitték a szavazatokat. Igen érdekes, hogy Budapestről három angol globetrotter jött le csak azért, hogy egy magyar választást végignézzék. És ugyancsak csodálkoztak, hogy a híres magyar temperamentum a légforróbb izgalom perceiben sem tört ki véresen, ahogyan az angolok bizonyára várták.

A zárórát fél 6-ra tűzték ki, s most már tartani lehetett az összehúzóástól. Az izgatottság a legmagasabb fokra szállott. Bémákat, bageket szavaztattak le. Vad fenyegetőzések röpködtek. A katonákat készenlétbe állították. De nem bomlott meg a rend. Hogy mily lesz

Az asszonyka megvigasztalódik.

Írta: Vértessy Gyula.

A mimozaszzerű, törékeny, kicsi asszonyka nagy elkeseredésében (tudniillik ő nagysága miatt van elkeseredve, hogy miért is ment ő férjhez, ahhoz az utálatos emberhez, akit tulajdonképpen szereti és akit csak most próbál gyűlölni egy szörnyűséges, nagy vétkeért) haraggal gondol vissza arra a szörnyű csókjelenetre, amely alapját képezte az ő férjhezmenetelének és mostani, szerinte tűrhetetlen állapotának.

A szörnyűséges jelenet, melyet csak most lát a babaasszonyka olyan rettenetesen, mert akkor elég kedve nek, sőt megismétlendőnek találta — a maga teljes irtózatosságában meglevenedik előtte.

A tüzelő-majálison történt, a zászlószentelés után. Ő koszoruleány volt, az az utálatos Pista pedig koszorúslegény a zászló mellett. Nem is akarta vállalni a koszorúslegénységet, mert már akkor is aprehendált valamilyen arra a csuf emberre.

De az apja nem hagyott neki békát:

— El kell menned kis leányom. Úgyvéd vagyok és az úgyvédnek szüksége van a tűz-

oltókra is, mindenkire, mert mindenkiből válhatik „kifeles”.

No hát, ott is volt! De meg is bosszulta magát a kényszerítésért. Még bizony. Csak az a baj, hogy ilyen siralmas vége lett a bosszúnak! Pedig akkor olyan édes volt.

A táncnak vége lett, a bográcsgulyást még javában kavargatta a kántor ur, meg a plébános ur, a kis városka kikélt, híres szakácsai, akik kijelentették, hogy jó féléráig kell még puhulni a buznak — hát elmentek a majális hely melletti kis erdőcskébe gyöngyvirágot szedni.

A mama is utánuk csoportozott, de mikor arután ő, meg Pista, leiramodtak a völgybe a vízmosás szakadókos partján, a mama fent maradt s onnan kiabált folytonosan rájuk:

— Siessetek, siessetek!

De hisz ők nem nagyon siettek. Hej, pedig de jó lett volna akkor otthagyni Pistát urat. Akkor még el lehetett volna tőle menekülni. Ő ott is akarta hagyni, de Pista nem eresztette.

Olyan szépen beszélt neki, simogatta előbb a kezét, azután a haját és csókolta előbb a kezét, azután az ajkát.

— Oh, hogy is engedhettem! Ha akkor eifutok, vagy leszidom őt, rohse lettem volna

a felesége! Hogy is tudtam úgy megfélekezni magamról!

A gyerekasszonyka, akiről bizony csak így, a bő asszonyos pongyolában, ri le az asszonyi méltóság, mert különben olyan lenne, mint valami vékonypénzü bakfislányka. — Ilyenkor az egyedüllét óraiban, mikor a férje, a fiatal gazda, kint jár a dolgai után — valóságos dühösen gondol az urára:

— Az a nyomorult, az az oka mindennek! Milyen boldog, milyen nyugodt, egészséges lennék én most, ha ő nem lenne. És ha én nem lennék az ő felesége! Átkozott legyen az a perc is, mikor először megcsókolt!

Hanem az átkot hamar visszaszívja a kis belondos asszonyka:

— Ne hallgass rám, istenkém! Átkozni, mégsem átkozom azt a percet. Hiszen olyan jól esett, mikor Pista először megcsókolt. Meg mikor másodszer is századszor is. Hiszen nem is lett volna baj, csak maradtunk volna a csóknál. Most is boldog lennék és nem utálnám, nem gyűlölném az uramat.

Igenis gyűlölöm! — még toppant is egyet nagy dühösen selyempapucsba bujtatott apró lábával.

Miatta kell itt feküdni naphosszat a divánon, ki se mozdulhat, emberek közé szégyell

Uri szabó terem.

Telefon 633.

Katonai egyenruházati intézet.

Üzletem ujonnan, modernül átalakítottam. Raktárom elsőrendű angol, skót és belföldi divatszövetekkel dusan felszereltem. A legálisesebb és legdivatosabb uri öltönyöket kifogástalan jó szabással, pontos kiszolgálással és elsőrendű munkáimmal jó kivitelben készítem s így a legkényesebb igényeket is kitudom elégíteni. Előnyös vásárlásaim folytán az árakat oly mérsékeltén tudom számítani, hogy az minden versenyen felül áll. Régi elvemhez híven mindig csak jó minőségű árut dolgozom fel. A n. é. közönség nagybecsű pártfogását kéri

kiváló
 tisztelettel

Sz. Kocsis János uri szabó Rákóczi-ut, Orsolya-zárda épület. Alapított 1890. — Telefon 633. —

volt a küzdelem, azt beszédesen illusztrálja a szavazás eredménye melyet 6 órákor hirdett ki az elnök:

Molnár Akos 906

Fráter Lóránt 911

szavazatot nyert, s így Fráter Lórántot 5 szótöbbséggel választották meg. a kerület képviselőjévé.

Az eredményt leirhatatlan lelkesedéssel fogadták Fráter hívei. A megválasztott képviselő megjelent a választás helyén ahol viharosan ünnepelték.

Erdemesnek tartjuk feljegyezni, hogy a kerület 2164 választója közül 1800 nál több sohasem szavazott. A legutóbbi választáson 1736-an szavaztak le, s akkor Fráter Loránt 756, Molnár Akos 520 dr. Dóci Imre ga párti 451 szavazatot kapott. Ezuttal 1817 választó gyakorolta választójogát, ami a székhelyi kerületben példa nélkül való.

Uj leányiskola Nagyváradon.

Nagyvárad, janus 16.

Nagyváradon régen érzett szükségét pólló intézményt létesít a nemrég alakultier. iskolaegylet. Ez év őszén továbbképző leányiskolát óhajt megnyitni, ama 14—17 éves leányok részére, kik a polgári iskola elvégzése után, nem óhajtának kenyérkereseti pályára menni, hanem azt a magasabb műveltséget kívánják megszerezni, mely a jobbmódu polgári családból származó leányoknak, az életben nélkülözhetetlen.

A hozzánk küldött sz. rvezeti szabályzatból azt látjuk, hogy a leányiskola kitünő szervezettel bír. Heti 27 órában magyar, irodalom és esztétikai, német irodalom és társalgás, francia irodalom és társalgás, művelődés történet, művészet történet, festészet és rajz, háztartástan, kézi munka és varrás, jogi ismeretek, egészségtan, nevelés tudomány, természet tudományok, gépirás, gyorsírás, angol nyelv, a zsidóság eszmái: ezek a tantárgyak. A növendék szabadon választhat e tárgyak közül, azonban legalább heti 15 óra kötelező s az, hogy a tárgyat, melyre beiratkozott végig kell hallgatnia.

menni, mert azt hiszi, hogy mindenki csak őt nézi! Oh, hogy el is csufította az az utálatos ember!

És ezt nevezik a házasság boldogságának! Minden leány ostoba birka, aki férjhez megy. Ha ő tudta volna, hogy mi vár reá, dehogyan ment volna. Neki ugyan beszélhetett volna Pista ur, akár itéletnapig is. Dehát nem tudott semmit. Tesz is a kis zsombos elég szemrehányást a mamájának is:

— Te tudtad, mi vár reám, figyelmeztetned kellett volna. De persze ti örültetek, hogy tudtatok rajtam és a házasság vágóhídjára kergettetek. Mert mi egyéb a házasság? A szegény leány megcsufolása, elrutitása, főnkretétele.

Azonban másra is haragszik még a kis asszonyka: a doktorra, aki napról-napra mosolyogva biztatja őt, hogy ne féljen semitől, észre sem fogja venni, mikor egyszerre csak ott fog mellette sirdogálni ifju Cserepesy ur. Mert fiu lesz, az bizonyos!

— Azért sem lesz fiu! Hogyne, hogy egygyel több legyen a nyomorult férjember. Elegen vannak maguk így is, maguk gyilkosok...

— Maga fog, kis nagyságos, legjobban nevetni minden félelmén, ha tul lesz rajta.

A tanfolyam, mely két éves, szeptember 5-én kezdődik s tíz hónapig tart. A tanítóörök a nagyvárad közép- és felsőiskolák s a szakemberek legjelesebbjeiből vannak választva. Miután a tanítás sikerességére s nem jövődelem nverésére vetik a fősulyt, 25 növendéknél többet egy évfolyamra nem fognak felvenni. Az 5 korona beiratási díjon kívül havonként 20 korona a tandíj, melyért az összes előadások látogathatók.

A tanfolyam elsőrendű női vezetés alatt áll. A vidéki szülők gyermekei részére, az intézet gondos és biztos elhelyezéséről gondoskodik.

Nagyvárad szinész szenzációs találmánya.

NINCS TÖBBÉ TELEFON ZAVAR!

Manapság mikor a komplikált, rohanosan fejlődő élet egész uj igényeket támaszt, a technikai találmányok gomba módra szaporodnak. Sok száz ezer ember találmányokon töri a fejét, mert a legkisebb gyakorlati hasznu felfedezést, vagy tökéletesítést pompásan honorál a társadalom. Egy biztonsági ruha kapcsolófelalálója száz ezreket kereshet mert közszükséglet a filléres ujtás, a mely kényelmet szolgálja a tu zadik század emberének. Egyik ujtás a másikat követi a technika terén s az a tudat, hogy minden legkisebb javítás vagyont szerezhet, a technikai spekulációk felé terelt minden fantáziát.

Ki képzelné például, hogy színházi irodákban és egyéb minden technikai szaktól távol álló foglalkozási körben találmányokon törjék a fejüket az emberek?

Pedig rengeteg ember dolgozik viraszt, éjszakákön át és a találmánytól várja a boldogulását. A sok ezer álmodó között egyik szerencsés itt él Nagyváradon. Halmay Béla a Szigligeti színház titkára. Csöndes egyszerű szürke kis ember. Mikor elvégezte robotos dolgát a színházi irodában sietett haza és elektrótechnikai találmányokkal foglalkozott, kísérletezett. Egy érdekes ujtáson dolgozott.

Kényelmesebbé használhatóbbá akarta tenni a telefont. És ez sikerült is neki. Halmay egy mikrofon szerkezetet talált ki, a mely bármely telefon állomáson felszerelhető a régi kagylós gép helyett, s ez a gép mint a leg-tökéletesebb fonográf hangosan beszél a szobában, úgy hogy a kényelmetlen fülhallgató kagyló feleslegessé válik. A telefont az átalakítása igen nagy jelentőségű lehet s olyan kényelmet biztosít, hogy pár év alatt bizonyára kiszorítja a régi telefon gépeket. Ez az elmés szerkezet sok kellemetlen dolgot szüntet meg ami eddig a telefon kezelésnél napi renden volt. Először ki van zárva a fülbecsengetés és az idegeket rontó fél füllel való hallgatás. Nyilvános állomásokon egészségügyi szempontból az a nagy előnye, hogy a telefon kagyló nem lehet többé fertőző bajok okozója. Gyakorlati jelentősége a találmánynak, hogy hangversenyek szónoklatok, előadások bármely távoli terem közönsége elé is átvezethetők. Például egyszerű lekapcsolás révén bárki a lakásában kényelmesen hallgathatja a színház előadását vagy a közgyűlés szónoklatait.

Az elmés találmány szabadalmát most kapta meg Halmay Béla aki egyszerre kiemelkedik a szürke átlag emberek sorából. Máris megrohanták ajánlatokkal a feltalálót. Egy budapesti cég 40,000 koronát ígér a találmányért, de a feltaláló szinésznek több esze van, semhogy elfecseirelje a százezreket érő találmányt.

Pótválasztások. Budapesti tudósítónk táviratozza: A ma lezajlott pótválasztások eredménye a következő: Dunakecelen Pozsgai Miklós (Kp.), Dunavecseán Benyovszky Sándor gróf (Kp.), Kisjenőn Wenckheim László gróf (Pk.), Mohácsön Andries Tivadar (Nm.), Peéren Németh Károly (Nm.), választott meg. Halason Hegedüs Kálmán (Nm.), és Babó Mihály (Kp.) között még nem dönt el a küzdelem.

Csak egy kis nyugalom, hidegvér és óvakodás minden lelki izgalomtól.

Szamar! Óvakodás a lelki izgalomtól! Mintha az ő helyzetében óvakodni lehetne a lelki izgalomtól. Hiszen a nap minden percében reszket a félelemtől, az izgatottságtól, hogy mi lesz vele? És még azt mondja neki; hogy ne izgassa magát. S milyen mosolyogva, milyen vigan diskurál, ahelyett, hogy vigasztalná. Ez se törődik vele, ahogy a férje se. Minden férfi, egyformán komisz! No de hát a doktor elvégre idegen, de kedves férje ura, az se veszi kutyába se az ő szörnyu bajját. Milyen lelketlen is ez az ember! Mikor esténként sirva panaszkodik neki, az mosolyogva simogatja meg az arcát, a haját s úgy mondja; — Nagy gyerek, maga édes! Hogy veheti olyan komolyan ezt a dolgot.

Még ő kérdezi, hogy veheti olyan komolyan! Még gunyolja, ahelyett, hogy vigasztalná! Hát nem gyűlölni való ez az ember?

A kicsi asszonykára egyre szomorubb napok viradtak. Reggeltől estig csak támolygott a divántól az ágyig, az ágytól a divánig. Végtelen fáradtnak, kimerültnek érezte magát s legjobban szeretett volna egyenesen belefeküdni a koporsóba s onnan ki se kelni többé.

S még hozzá, egy szörnyü tapasztalatra

is kezdett jönni. Mintha a férje nap nap után jobban megfeledkezne az iránta tartozó gyöngédségéről is. Alig van otthon pár percig naponta; megebédel s azután szalad, azt hazudja, hogy a hivatalban több a dolga, mint azelőtt. Pedig dehogyan több! Csak nem akar odahaza maradni. Mert teher neki vele lenni. Hogyne lenne, hiszen ő olyan utálatos most!

A szegény férj alig tudja csak valamennyire is lecsillapítani a kis elkeseredett asszonykát.

— Nagyon haszontalan fráternek tarthat maga, édes, engem, ha azhiszi, hogy én most kevésbbé imádom magat, mint azelőtt.

— No, hiszen, van is rajtam mit imádni.

— Megint olyan lesz, mint volt. Majd azután elutaznak második nászutra. Maga megint olyan szép lesz, mint valami kis bakfis.

— Persze, mert most, ugy-é rut vagyok? Csak hogy elárulta magát. Majd szép lesznek megint! Majd! Egyelőre oly utálatos vagyok, hogy még sétálni is restell velem jönni...

Ebben az egy pontban van is valamelyes igaza az asszonykának. Mert Cserepesy ur szereti ugyan az ő kis asszonykáját, hanem azért sétálni nem igen szeret vele mostanában Gyerekes hiuság dolga az egész —

Ajándék tárgyak

HERBST óra- és ékszer áruházában Fő-utca I. szám

Bámulatos olcsó árak mellett. 14 karátos női arany nyaklánc 5—6 frt. 14 karátos arany szív és Mariás medállok 2 frt, 2 frt 50 kr. 14 karátos fülbevalók 1 frt 50 krtól kezdve. 14 karátos arany gyűrűk 2 frt, 3 frttől kezdve. 14 karátos férfi és női láncok és finom arany karika gyűrűk 1 frt gramja esakóly munkadíjjal. — Valódi ezüst kés, villa 6 pár

tekkel együtt 7—8—9 frt. Acél női és fiu órák 2 frttől ezüst órák 14—15 frttől kezdve. Gyémánt gyűrűk 8—10—12 frttől. Ébresztő órák 1 frt. 20 kr. 1 frt. 50 kr.

Ékszer és óra javítások olcsó árak mellett. — Minden ékszer vásárló saját érdekében győződjön meg az olcsó árakról személyesen.

Barna Jenő női divat üzlete mellett

Kik rabolták ki a paraszt bankárt?

A bagaméri álarcos támadók.

A nagyváradi kir. ügyészség fogházában november óta két bagaméri gazda vizsgálati fogságban ül: Gy. Lakatos János és Gy. Lakatos Imre. Fogságuk története érdekes, szövevényes regény, amely most közeledik a kibontakozás felé.

(El ne árulj, mert megölünk.)

Még 1905 július 20-án éjjel rabolták ki a gazdag, öreg Kiss Sándort. A belső szobájában aludt a vén zsugori s a gazdasszonya ébredt fel a zajra.

Bekormozott arccal, álarcosan törtek a rablók a portára. A megrémült asszonyra ráparancsoltak, hogy vesse őket a pénzes fiókhoz. A belső szobában állott a vagyon. Mialatt szedték a rablók a pénzt, felébredt Kiss Sándor. Ére megfojtogatták.

— Hogy kik vagyunk, el ne árulj, mert megölünk! — kiáltották a rablók.

Sok kincset, 50.000 koronát raboltak el az álarcosok. Vizsgálat indult s Lakatosék ellen merült fel a gyanu. Bizalmasai voltak az öregnek, ezért gyanakodtak rájuk.

Lakatos János fiai Sándor és Imre nagyon költek a rablás utáni időben, — biztosra vette hát mindenki, hogy rablott pénzből tivorayáznak a Lakatos-fiuk. Előállott a kirabolt Kiss Sándor gazdasszonya is, aki esküdözve vallotta:

— Konya-fejű volt az egyik kötélrevaló. Akkurát úgy állott a feje, mint Lakatos János gazdának!

Minekfolytán pedig Bagamérban és még máshol a világon Lakatoson kívül is sok konya-fejű ember vagyon a gazdasszony nem sokat mondott. Megkérdezték Kiss Sándort is. Titokzatosan de semmit mondóan felelt az öreg.

— Nem tudok én semmit.

Ilykép 1906 decemberében a törvényszék vizsgálóbírája a vizsgálat elrendelését mellőzte. Lakatosékon kívül gyanúsítottak voltak

a fiatal férj restelkedve vallja be magának s — de mégis úgy van.

És lassanként a két szerető szív félni, reszketni kezd, hogy hátha el is vesztik egymást. Hiszen olyan sok kellemetlen érzéssel gondolnak egymásra. Hátha elszakad a szerelem fonala, melynek kötését lazulni érzik.

S mikor aztán az efféle bolondos gondolatokon eleget tépelődött már ez a két nagy gyerek — hát egyszerre csak leszáll közéjük az a cseppnyi síró, rivó jószág, akit azzal rágalmaztak, hogy el akarja őket egymástól szakítani.

Leszállt közéjük és parányi kacsóival örökre oldhatatlanná köti össze a két szívet s míg a kis baba apró kék szemével bambán bámul a fölője hajló két arca, az a két arcon egyszerre csak véigperegnek a boldogság könnyei.

És a férfi megcsókolva a nőcske halvány arcát s belénézve hosszan az anyai boldogságtól ragyogó szemébe, az előbbi becéző, gyerekes, lekicsinylő megszólítás helyett először mondja neki, szívből fakadó, meleg, hálás érzéssel:

— Édes feleségem . . .

És az asszonyka bágyadt szemében felcsillan a pajkosan mosolygó tekintet, s mikor az ura hozzáhajol, hogy megcsókolja, negédesen meghuzza a fűt és csak azután csókolja vissza;

— Te, te csuf macskám . . .

ekter még Lakatos Jánosné, Gerő Ferenc, Gerő Ferencné és Nagy Sándorné.

(öt év múlva.)

A szorgalmas Lakatos familia közben gyarapodott, gazdagodott. A két fiu, Sándor és Imre kiment Amerikába. A faluban ellenséges indulattal, mindig gyanakodva nézték őket. Akadtak olyanok is, akik perben álltak velük s azok gyűlölködve hirdették, hogy megtanítják Lakatosékat.

Eljött az ideje. Alig egy évvel ezelőtt meghalt Kiss Sándor, a parasztbankár. Most aztán felszabadultak a rossz nyelvek. Feltámadt a régi vád. Jöttek sorra emberek, akik mind állították, hogy nekik mondta az öreg Kiss, hogy a lakatosok rabolták ki. És a szívós ellenségek hatalmas listával álltak elő, amelyen sorra kimutatták, hogy most lovát most, teheneiket, kocsit, földet, majd házat vásároltak, építettek — miből? Nyilván a rablott pénzből! Állandóan, kitartással figyelték ezek Lakatosékat és a látszat most már mellettük szólt.

Megindult újra a pör. És a múlt év novemberében vizsgálati fogságba helyezték Lakatos Jánost és Lakatos Imrét. A vizsgálati foglyok védője, dr. Weimann Jenő a napokban már meg is kapta a vádiratot.

(Amerikai levelek.)

Lakatos János és Imre — regényes ügye komoly fordulat előtt áll — nagyban készülnek ellenük a bizonyítékokkal. De semmi mást nem tudnak felhozni ellenük, minthogy meggazdagodtak.

A Lakatos familia egy halom pénzeslevéllel állt ám elő: éveken át küldözgették a munkájuk árán összegyűjtött pénzt a Lakatos fiuk. Cornelius Toppitzer notaries public irodájából jöttek a nagy pecsétetes levelek, ezek igazolják a vagyonosodást.

Az érdekes ügyben 60 tanu van már eddig beidézve s nem lehetetlen, még amerikai emberek kihallgatása is szükségessé válik. Az ügy tárgyalása a juniusi esküdtszéki ciklusra volt tervezve, de ez csak egy hétig fog tartani s így a bagaméri pör kiszorult a rövid esküdtszéki ciklusról.

Titok! Titok!

Két asszony öngyilkos lett.

Alig mulik el nap, hogy a mentőkocsik meg ne álljon a közpórház előtt. Az utóbbi napokban az öngyilkosokban épen nem volt hiány. A fehér ágyak során a betegek között két asszony fekszik; öngyilkosságot követett el mind a kettő. Kültelki tragédiák szürke, szomorú rejtelmessége gyűla szegényes kórházi ágyak közé: A Fogel Lajosné és a Nagy Erzsébet története is ilyen.

I.

A Vizvezeték-utca 24-ik számú házban lett öngyilkos Fogel Lajosné. Egyszerű asszony, cipésmester az ura. Három gyerekük van. Senki sem tudja, miért kivánta a halált. Gyufaoldatot ivott. A kórházban, mikor magához tért, vallatták, hogy miért lett öngyilkos.

— Titok! titok!

Egyre azt hajtogatja s a rendőrség hiába követ el bármit, nem lehet vallomásra bírni. Állapota nem életveszélyes, de attól tartanak, hogy valami súlyos titkolni való dolog lapang a Fogel Lajosné öngyilkossága mögött.

II.

Nagy Erzsébet öngyilkossága egész regény. A napokban hirt adtunk róla már, de csak most tett valótást a 17 éves leányasszony. Öngyilkossága miatt bajba keveredett Lukács Julianna közpórházi ápolónő, mert tőle került ki a mérge, Fráter Imre dr. közpórházi igazgató főorvos fel is jelentette Lukács Juliannát a rendőrségen.

Most azonban kiderült, hogy Lukács Julianna nem oka semminek. Nagy Erzsébet szerelmi csalódása miatt öngyilkosságra natározta el magát, mikor betegen a kórházba került. Gyógyulóban volt már s oly jól viselte magát, hogy könnyebb dolgokat rá is bízta. Ravasz akarattal mutatta a nagy jószágot, hogy a mérges szerek szekrényének kezelését is rábizzák. Est el is érte. És az első napon öngyilkos lett. Egy beteg, Kecse Ida ütötte ki kezéből a mérgeppoharat. Így megmenekül, de megmenekül most már Lukács Julianna is.

Lukács László a királynál. Lukács László pénzügyminiszter — mint budapesti tudósítónk telegrafálja — ma Bécsbe utazott s holnap a király Schönbrunnban kihallgatáson fogadja. A pénzügyminiszter a Wekkerle-féle adótörvények végrehajtásának felfüggesztését kéri az uralkodótól.

Barabás visszavonul. Egy nagyváradi laptársunk ama hírével szemben, mintha Barabás Béla az ugrai kerületben fellépne, Barabás Béla kijelenti, hogy e hír nem felel meg a valóságnak. Nem csak Ugrán, de sehol nem vállalt jelöltséget és már a napokban elutazik a fővárosból több hónapi nyári üdülésre.

UJDONSÁGOK.

Augusztia főhercegnő a repülőgépen.

— Saját tudósítónktól. —

Augusztia főhercegnő asszony ma délelőtt főlovászmestere kíséretében a repülőversenyterre lovagolt. Ott időzött éppen Warchalowski Adolf bécsujhelyi aviatikus 37. számú hipiánjával Augusztia főhercegnő asszony megszólítással tüntette ki Warchalowskit és annak az óhajának adott kifejezést, hogy szeretne föl szállni. Warchalowski azonnal készséggel tett eleget a főhercegnő asszony kívánságának, aki felült a gépre és a versenypálya hosszában végigrepült Warchalowskival mintegy 6 méter magasságban. A gép szépen megfordult és vizatért a kiindulási helyre, ahol simán leszállt. A főhercegnő asszony leszállása után megköszönte Warchalovskinak előzékenységét és megdicsérte a gép nyugodt, egyenletes járását.

A repülőmeeting holnapi napja a legérdekesebbnek ígérkezik, amennyiben ezen a két napon dől el a legnagyobb díjak sorsa. A versenyzők közül Latham és Paulhan olutazott, de itt maradt a franciák közül Rougier és Chares, akiknek az a tervük, hogy Paulhan magassági rekordját leverjék. Illner is meg akarja védeni eddigi eredményeit, ilyenformán érdekfeszítő küzdelemre van kilátás. Pischhof szintén bele akar szólni a díjak sorsába.

* Személyi hírek. Tisza István gróf tegnap Nagyváradról geszti birtokára utazott. — Hlatky Endre Nagyvárad város főispánja több napi tartózkodásra Budapestre utazott.

* Az ország tanárai Nagyváradon. Nagyvárad városa tudvalevőleg meghívta az országos középiskolai tanáregyesületet, hogy ez évi rendes közgyűlését, amely az egylet

fennállása óta már a negyvenegyedik lesz. Nagyváradon tartsa meg. Az egyesület vezetősége tegnap értesítette Rimler Károly polgármestert, hogy a meghívást szívesen fogadta s a közgyűlést július hó 4. és 5. napjain tartják meg Nagyváradon. A tanács méltó fogadtatást készít elő az ideszerelő tanárok számára.

* **A vármegye közgyűlése.** Tegnap, nsütörtökön folytatott ülészet Biharmegye törvényhatósága: a közgyűlés tárgysorozata bőven kapott anyagot az első napi tárgyalás után. Miskolc Ferenc dr. főispán elnököl a gyűlésen, amelyen alig egynehány bizottsági tag volt jelen. — A községi ügyek, sok százát intézték el. Általánosabb érdekű ügy nem akadt. A fizetésük kiegyenlítését kérő tisztviselők között ott volt a Rednik Gábor volt vaskohi főszolgabíró kérvénye. A képviselő ur a közgyűlés első napján hátrahagyott restanciával, most pedig kegydíj iránti kérelmével szerepelt. A közgyűlés a restanciát az utódnak, a kegydíjat pedig a képviselőurnak szavazta meg. Déli fél 1-ig tartott, különben a közgyűlés és ma délelőtti 10 órakor folytatása lesz.

* **Gazdag esztendő.** Két hét sem válassz már el a hivatalos aratási időtől s az idej kedvező meleg időjárás következtében máris aranykalással ékes a Duna és Tisza síkja. Hat millió hold televényen sárgulnak az érő kalászosok, a melyekből az idén gazdagon pereg az érett acélos szem. A gazdasági jelentések minden felől örömdetes híreket hoznak s most már majdem kétségtelenül bizonyos, hogy az ötven millió méter mázsa átlagtermésen jóval felül fog emelkedni az idei aratás eredménye. Am korántsem olyan vigasztaló ez a termés, ha számbavevünk, hogy a magyar mezőgazdaság még mindig egyoldalú s majdnem a kalászos termelésre szorítkozik s még ezen a téren sem tud maximumot elérni, mert a legsilányabb földeken is magasabb eredményeket érnek el a nyugati országokba termelői holdankint mint a magyar gazdák. Ennek oka az intenzív gazdálkodás és a víz hiányában keresendő. Az egyoldalú búzatermelés felényi hasznot sem hoz, mintha intenzív gazdálkodásra főleg állattenyésztésre adnák magukat a magyar birtokosok következő két évtizedben az egész világ hússzükséglete állandóan fokozódik s a hús drágaság az állattenyésztés intenzitását sürgeti. Ha a magyar gazdák az idej gazdag aratás eredményét okosan kamatoztatni akarják úgy nagyon megfogják fontolni, nem e jött el az ideje annak, hogy a maradt gazdálkodással szakítsanak.

* **Miniszteri biztos Nagyváradon.** Dr. Siegescu József képviselő, egyetemi tanár a görög katolikus tanítónképző intézet képesítő vizsgájára mint miniszteri biztos Nagyváradra érkezett.

* **Toronyzene a városbázán.** Szt. László ünnepét a nagyváradai katolikus kör ez idén is nagyszabású ünnepségek keretében üli meg. Az egyesület választmánya tegnap állította össze az ünnepségek programját, melyen szerepel a többi közt esti előadás és toronyzene a városbázán. Nagyvárad közönsége, mely tavaly oly nagy érdeklődéssel fogadta az első toronyzenét, bizonyára örömmel veszi annak felújítását. A részletes programot közöljük.

* **Az oltáregyesületi kiállítás megnyitása.** Előkelő, nagyobbára hölgyközönség jelenlétében nyitotta meg tegnap délután 5 órakor Fetszer Antal felsz. püspök a nagy-

váradai oltáregyület kiállítását. A püspököt az egyesület részéről Grünwald Henrikné elnök, Schwarz Géza a lelnök és dr. Sebestyén Erdre igazgató fogadták s ez utóbbi rövid üdvözlő beszédében reámutatott a kiállítás jelentőségére s kérte a püspököt, hogy nyissa meg a kiállítást. Fetszer püspök nagy örömet fejez ki afelett, hogy a nyolc hónapos egyesület életképességének már is oly szép jeleit látta. Az Oltáregyület virágzása a hitélet virágzásának a bizonyosága. A legszebb kulturális kulturazegylet ez, mely tagjai munkásságát magának a megváltónak személyes szolgálataira ajánlják fel. A püspök bathatos szép beszéde után megáldotta a kiállított egyházi ruhákat s megtekintette azokat. A kiállítás, melyen szetbnél-szebb késimunkák, művészi értékes hímsékek stb. vannak izlésesen elrendezve, ma és holnap marad nyitva a Szaniszló-utcai Szent László intézetben, hol ma délután fél 5 kor dr. Némethy Gyula tart érdekes előadást az egyházi műbimzésről. A kiállítás belépődij nincs.

* **Adomány a diákasztalnak.** Pádai sz. Antal egy tisztviselője a nagyváradai kir. kat. jogakadémia Mensa Akadémiája javára 50, azaz ötven koronát adományozott, emiért a jótékony adakozónak intézetünk nevében köszönetemet nyilvánítni kedves kötelességünknek tartom. Kelt Nagyváradon, 1910. június 15-én. Dr. Bozók Alajos, kir. tan. igazgató.

* **Hymen.** Komlóssy Sándor Nagybáró és Ornstein Helén Belényes jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Mikor lesz kész az új vizmű?** Nagyvárad új vizműve, mint értesülünk, rövid idő múlva teljesen elkészül s bekapcsolható lesz az eddigi hálózatba. A köpartvédelmi munka, valamint a gyűjtőgalleria már teljesen elkészült s most szerelik a gépeket. Ezek a munkák még 4—5 hetet vesznek igénybe. Így nyár derekán, ha bonyodalmak nem állanak be a két különböző telep együttes működésétől, elég víz áll a közönség rendelkezésére.

* **A gyermekbarát ünnepe.** A fényes sikerrel tiszta Gardenparti előkészületei nagy arányokban folynak. — A Gyermekbarát előkészítésének megkeresésére az állomásparancsnokság átengedte a katonazenekart, amelynek muzsikája mellett fog a gyermekek virágkorzója, rózsakirálynő és udvara felvonulni a Schlauchtéri ünnepen. A rendezőség tudatában van annak hogy a közönség a jótékony ünnepektől tartózkodik, mert a kegyes zaklatás szinte szokássá vált már az ily alkalmakon. A gyermekbarát azonban a leghatározottabban mellőzi s nem is tűri mulatóságain a zaklatást. Jövedelmét, a kiadások lehető mérséklése által csupán a csekély beléni díjak s az adományok után összegyűjtött ételek, s tombola tárgyak igazán olcsó eladásából óhajtja elérni. Az árak mindenütt szigorúan szabottak, s többet kérni az elárúsító hölgyeknek semmiképp sem szabad. Ez a tilalom minden sátor felett jelezve s az árak is, amelyek igen olcsók. — Egy tetezés szerinti uszóna süteménnyel például 1 korona, ugyanennyi az ára a hideg szárnyashől, felvágóhól álló vacsorán is. — Egy üveg sör 60 fillér, 1 pohár pezsgő 1 korona. Természetes, hogy ily olcsó árak mellett jövedelmet felmutatni csak úgy lehet, hogy a közönség szíve megnyilvánul az egyesülettel szemben, Agoston Péterné kereskedőtől s családoktól naponként érkeznek tombola tárgyak és sütemények. Részvevő gyermekeket még mindig lehet Agostonné vagy Reizmann Mórné alelnökönél bejelenteni.

* **A Baross utca kövezete.** A Baross-utca lakói közül többen tegnap közös beadványt intéztek a városi tanácshoz. Elmondják a beadványukban, hogy az utca még mindig a régi macskafej burkolattal bír, ami nemcsak egészségtelen, de a nagyforgalmu utcán a közlekedés lebonyolítását is nehezíti. Kéri,

hogy a tanács új, megfelelőbb kövezetről gondoskodjék. A kérelem mindenesetre méltányos, mert tudunk utcákat, amelyek forgalom tekintetében kisebb fontosságuk a már megkapták a jó kövezetet.

* **Gyászrevát.** Székely Sándor káptalanuradalmi főszámvevőt és nejét, mint részvételt érte: úink, mély gyász érte. Forrón szeretett leányuk Aranka életének 26 ik évében e hó 16 án elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 5 órakor lesz a Csengeri-utca 15.számú gyászszobából.

* **A BMKE mulatsága.** A Biharmegyei Magyar Közművelődési Egyesület népnepélyének rendezősége tegnap összeállította a végleges programot. Az ünnep előkészületeit már megkezdték s a Rhédei-kert területét csaknem teljesen körülkerítették. Az izléses sátrak és szirpadok felszerelése is megérkeztek. Az ünnepen a nagyváradai színház legjelesebb erői fognak működni elsőrendű számokkal. A többi számok is mind olyanok lesznek amelyek méltán fognak részolgnálni a közönség érdeklődésére.

* **Koszorúmegváltás.** Dr. Molnár Imrén Székely Aranka elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 20 koronát adományozott a Lujza-otthonnak.

* **Hivatásának áldozata.** A napokban elhunyt Rochsin János tenkei tb. főszolgabíró özvegye tegnap kérelmet intézett a vármegye törvényhatósághoz, hogy férje után 800 korona temetkezési díjat utaljanak kizsámára. Kérelmében arra hivatkozik az özvegy, hogy Rochsin János hivatásának áldozata lett; 28 évig lakadatlanul dolgozott és utóbbi tavaszon egy hosszabb hivatali köruton hülés következtében halálos betegséget kapott.

* **Alpár Irén.** Nehány év előtt a legszebb jövőt ígérő reményekkel emlegették a Vig színház kiváló drámai színésznőjének Alpár Irénnek a nevét. A nagy tehetségű színésznőt közben retentő csapás érte. Nehány év előtt megvakult s a sors így elvágta előtte az érvényesülés útját. A végtelen kegyetlenül újított nagyintelligenciájus színésznő most más módon szeretné a magyar kulturát szolgáltni, hogy megélhetését lehetővé tegye s ezért fordul az ország társadalmának vezetőférfiaihoz. Ezért jött Nagyváradra is. A szerencsétlen művésznőt szeretettel ajánljuk az emberbarátok figyelmébe.

CHASSALA SANDALOK, valódi amerikai és elsőrangú BUDAPESTI CIPŐK legjobb kivitelben

Reichard Áruháza
cégnél kaphatók.

x A Szent László-téren lezuhant léghajósok a legjobb helyre jutnának, mert az összes modern kötszerekkel ellátott Ujvárosi D rogueriában, a torony alatt, teljesen bekötözve, újra vidéman repülnének tova, magukkal vivén ezen cég már is elterjedt jó híret.

Az Odol világhírét egyedülálló tartós hatásának köszöni. Míg más szájjvizek csak a szájbilités kevés idejében fejtik ki hatásukat, az Odol az öblítésnél a fogakba és a szájnyalak-hártyába beszívódik és még utólag sokáig hat, mintán a száj kiöblített. Ezen különleges sajátosága folytán az Odol megakadályozza a szájbéli erjedési folyamatokat és így a fogak megrontása ellen hat.

x Abbazia Villa Schanzer a legszebb korzó helyen 1910. június hó 15-én ASZÓDI MIHÁLY cukorka és déli gyümölcs, hideg felvágottak fiók üzletét megnyitja. Az üzlet teljes vezetését testvére özv. Schlosinger Béláné végzi. Az árak rendkívül jutányosak lesznek. Nagybecsi pártfogását kérve a nagyvárad közönségnek **Aszódi Mihály.**

SZÍNHÁZ.

(Heti műsor) Péntek Luxemburg grófja B. bérlet (207.) Szombat Sulamith. Vasárnap délután Kóbor Istenek, este Piros bugyeláris. Hétfő 20. Varázskengő utolsó B. bérlet. Kedd 21. Szegény Jonathán utolsó C. bérlet.

— (Rátkay Márton vendégzereplése). A két végén három estén vendégzerepel a Szigligeti színházban Rátkay Márton a magyar színház kiváló jellem színésze. Rátkay szombaton este lép fel először Földes Imre szenzációs színművében a Hivatalnok urakban Vasárnap este a divatos Luxemburg grófja Bazel herceget játsza, hétfőn este Offenbach Szép Helenájában Menelans szerepét játsza búcsuzól.

— (A jövő heti vendégek). A színház jövő hete már a vendége. Szerdán, csütörtökön és pénteken Petrás Sári, szombat, vasárnap, hétfőn pedig Medgyaszai Vilma a genialis dalénekesnő lép föl a Szigligeti színházban.

— (Az Uránia műsra.) Fiedler magyar hasbeszélő utójára Csütörtökön, f. hó 16-án La Mirette és Partner, amerikai táncakrobaták csak rövid ideig vendégzerepelnek. 2. A szép molnárné, francia vigjáték. 3. Egy setőr szerencsétlensége, dráma. 4. Nagy díj-birkózás, term. felv. 5. Rosz uton, színházi felv. Dráma. 6. A Ruhafogas bohózat. 7. A japán látogatása, term. felv. Előadások kezdete 6-tól fél 10 ig folytatódásosan. Mirette és Partner táncakrobaták minden este a 6 és a 9 óras előadásokon lépnek fel. Helyárak: Páholy tíz és 2 kor, fentartott hely 1.50, I. hely 1 kor. II. hely 80 fill. III. hely 60 fill. Katonák örmestertől lefelé és gyermekek 10 éven alul felét fizetik.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudóltrakp. 8.

Legujabb.

A szerajevói merénylet.

Szerajevo, jun. 16. A városban meg mindig óriási az izgalom a tegnapi merénylet miatt. Valószínűnek tartják, hogy anarchista-komlottról van szó és hogy a merénylőnek nem egy, de több bűntársa is volt.

Zeraics Bogdánról, a tartományi főnök merénylőjéről, többek között azt is megállapították, hogy a bécsi egyetem jogi fakultására is be volt iratkozva. Zeraics miután letette az érettségi vizsgát, egy darabig Szerbiában tanítókodott, de nem volt megelégedve a helyzetével és ez okból elhatározta, hogy folytatja tanulmányait és beiratkozik az egyetemre. Iskolatársainak a vallomás szerint Zeraics magát egyiben önálló anarchistának nevezte. Azokat a diákokat, kik Zeraicsal együtt laktak, még nem sikerült kinyomozni.

Szerajevo, junius 16. (Saját tudósítónktól.) A vizsgálat megállapította, hogy a merénylő tegnapelőtt megmutattatta magának *Varesanint*, aki kíséret nélkül szokott sétálni. A kormányzó csodálatos véletlenül köszönheti megmenekülését: a lövés eldördülése pillanatában félrefordította a fejét. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy anarchista merénylet történt.

NYILTÉR.

Köszönet nyilváníítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem, illetve édes apám, fiam és testvérünk végtisztelességén megjelentek s részvétükkel bánatunkat enyhíteni igyekeztek és különösen a kolozsvári üzletvezetőségnek, a nagyvárad forgalmi fő- és álló másfőnökségnek, a nagyvárad vonatkozó személyzetnek, a kolozsvári 25 tagú küldöttségnek, a szegedi csabai és szolnoki küldöttségnek ez uton mond hálás köszönetet özv. Kovács Ferencné és gyermeke, édes anyja és testvérei.

KÖZGAZDASÁG.

A városi vasut közgyűlése. A Nagyvárad városi vasut és az Ósi-váradvelencei vasut részvénytársaság tegnap tartotta közgyűlését a kereskedelmi és iparmara díszteremben Urbán Adolf, a Forgalmi Bank igazgatójának elnöklése alatt. A részvényesek a gyűlésen nagy számban jelentek meg. Sma zsenka Elnök igazgató betérjlesztette az igazgatóság jelentését, amely szerint a városi vasut részvényesei a nyereségtől 5 százalék, az ósi vasut részvényesei 5 és fél százalék osztalékban részesülnek. A város a nyeresémből 5 százalék részesedést kap. A közgyűlés tudomásul véve a jelentést, megejtette a választásokat: Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait újból megválasztották, s az ósivelencei vasut igazgatóságába beválasztotta a közgyűlés dr. Medvigy Gábort.

Nagyvárad piaci.

Vásári árjegyzéke a nagyvárad piacaon 1910. évi június hó 13-ik napján tartott vásárban eladott természetények és élelmiszereknek: 100 kl. tiszta buza 1. r. 20 kor. — fill. 2. r. 19 kor. 40 fill. 3. r. — kor. — fill. Kétszeres buza 1. r. 16 kor. — fill. 2. r. 14 kor. — fill. 3. r. — kor. — fill. Rozs 1 r. 13 kor. 60 fill. 2. r. 13 kor. — fill. 3. r. — kor. — fill. Arpa 1. r. 11 kor. 60 fill. 2. r. 2. r. 11 kor. 20 fill. 3. r. — kor. — fill. Zab 1. r. 14 kor. — fill. 2. r. 13 kor. — fill. 3. r. — kor. — fill. Tengeri 1. r. 12 kor. 40 fill. 2. r. 12 kor. — fill. 3. r. — kor. — fill. Borsó 52 kor fill. — Lenese 40 kor. — fill. Bab 20 kor. — fill. Köleskása 32 kor. — fill. Burgonya 7 kor. — fill. Lángliszt 37 kor. — fill. Zsemlye liszt 35 kor. 60 kor. Fehérkenyér liszt 34 kor. 80 fill. Barnakenyér-liszt 34 kor. — fill. 100 kiló széna fuvarral 6 kor. 80 fill. Szalma fuvarral 2 kor. 80 fill. Részlet zsop-szalma — kor. 20 fill. Alom-szalma 10 fill. Köbméter tüzifa bükk 7 kor. 50 fill. Tölgy — kor. — fill. Cser 8 kor. 50 fill. 1 kiló marthaus I. osztályu 1 kor. 28 fill. II. fo. 1 kor. 20 fill. III. o. 1 kor. 12 fill.-ig. Egy liter ó bor 1 kor. — fill. Új bor 72 fill. Pálinka 72 fill. Szilvapálinka 1 kor. 70 fill. Szesz 2 kor. — fill. Egy mm. kósó 21 kor. 80 fill. Egy mm. nyers faggyu 80 kor. — fill. Egy mm. olvasztott faggyu 100 kor. — fill. Egy mm. szappan 52 kor. — fill. Egy mm. birka gyapju — kor. — fill. Egy mm. magyar gyapju — kor. — fill. Egy hektoliter ó bor 60 kor. Új bor 40 kor. Mész 1 mm. 3 kor. — fill. Egy mm. kemény faszén 6 kor. Puha faszén 4 kor. Egy hektoliter kendermag — kor. — fill. Köles — kor. — fill. Repce — kor. — fill. Dió — kor. — fill. Mogyoró — kor. — fill. Aszalt szilva — kor. — fill. Egy kilogramm savanyu káposzta 16 fill. Egy kilogramm szalonna nyers 2 kor. — fill. Egy kl. sertéshus 1 kor 76 fill. Egy kl. juh-hus — 88 fill. 1 kl. vereshagyma 16 fill. Egy kl. foghagyma 60 fill. Egy kl. bors 2 kor. 40 fill. Egy kl. paprika

3 kor. 50 fill. Egy kl. barna kenyér 24 fill. Egy liter kóolaj 40 fill.

Marha-ártáblázot. 1 pár I-ső rendű jármos ökör K. 700—1000, 1 pár II-od rendű jármos ökör 600—800, 1 pár III-ad rendű jármos ökör 500—600, 1 drb fejős tehén 180—400, 1 drb vágó ökör 420,460, egy darab vágó tehén 340,460, veres borju 60—80, 1 drb fél éves borju 80—120, 1 drb egy éves borju 100—160, 1 drb két éves borju 120—220, 1 drb. hizott sertés — klgr. — ig 1-52, egy pár fél éves sertés 90—120, egy drb egy éves sertés 120—130, 1 pár két éves sertés 140—150, 1 darab igás 16200—320, 1 pár ökörbőr 40—50, 1 pár tehénybőr 30—45, 1 pár borju bőr 10—15, egy pár lóbőr 20—25.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 30 db Félhizott mintegy 50 drb. 2 évestől feljebb mintegy 150 drb, 1 évestől 2 évesig mintegy 320 drb. Süldő mintegy 200 db. Malac mintegy 111 db. Vágó marha mintegy 60 drb. Jármosökök mintegy 800 drb. Fejős tehén mintegy 426 drb. Borju mintegy 195 drb. Bivaly mintegy — drb. Juh és kecske mintegy 70 drb. Ló mintegy 760 drb.

A gabona-piac.

A Bihar megyei Gazdak Aru és Hitelezési Társaság

gabona-árakról jelentése

Határidők:

Délután 3 órai sziarata.

Októberi buza	9:45
Okt. rozs	6:87
Októberi zab	7:13
Májusi tengeri	5:31
Juliusi tengeri	5:44
Augusztusi repce	12:25

Értéktörzsde.

A Magyar Általános Hitebank nagyvárad fiókjának jelentése.

Osztrák hitelrészvény	—	—	670 50
Magyar hitelrészvény	—	—	344 50
Városi villamos	—	—	378—

A szerkesztésért felelős:

dr. Vucskits Gyula.

NAGYVÁRADI KÖZMETIKAI GYÓGYINTÉZET.

FOGORVOSI ÉS GYÓGYFOGTECHNIKAI AMBULATORIUM

Bákóci-ut 5. sz. ■ Telefon 572. sz.

Orvostudományi alapon való kezelése az ember külsejének: Arc és szépség spolás, pattanások, szemölcsök, májfoltos stb. arcoknak gyógyítása s ezen szépséghibák elmulasztása. Az elcsufuló arc-szőrök gyökere eltávolítása. Hajhullás kezelése.

Villamos vibrációs arc- és fej-massage, villamos kékfény és Röntgen és parafferi kezelése.

Az intézet a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Rendelés 9—5-ig.

Fájós fogak gyógyítása, fájdalomküli fogbuzások, porcellán, arany stb. plombák, csaposfogak, arany fogkoronák, lemez nélküli sing fogsorok stb.

Az összes kitűnő hatásu, de ártalmatlan kozmetikus gyógyszerek az intézetben beszerezhetők (diskrét postai szállítást utján is).

Dr. HALÁSZ ANDOR.

Hirdetések

Felvételek a kiadóhivatalban.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5.

Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselője ■ Tantallampák gyári raktára.

Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkákat, ivlámpák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket.

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán

kereskedelmi vezető.

Reichel Henrik

gépész és elektro mérnök.

Tisztelettel értesítem a Főtisztelendő papságot, és a n. é. közönséget, hogy a mai napon **SZLANÁR JÁNOS iparművész üvegfestőt társul vettem** és eddigi templom, oltár és iconástás festészetemet üvegfestészettel és diszüvegezéssel kibővítettem.

Tehát készítek művészi kivitelű üvegfestészeti munkákat, diszüvegezéseket és üvegmaratásokat a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Főtörekvésem, hogy művészeti munkáimmal úgy a Főtisztelendő papság, valamint a t. közönség nagyrabecsült bizalmát és elismerését kiérdemeljem és részemre fentartsam.

Magam a Főtisztelendő papság és a t. közönség szíves figyelmébe és jó indulatába ajánlva vagyok tisztelettel

Klinge Antal,

templom, üvegfestő és diszüvegező.

Nagyvárad, Szent János-utca 11.

Vázlatokat és költségvetéseket díjtalanul készítek. Levélbeli megkeresésre személyesen megjelenek.

74

Hegyköz Szent Miklós községben

(Biharmegye) **GAZSI ANDRÁS**

eladja házát, szülőjét és 32 hold szántó és kaszálló földjét.

Bővebbi értekezés **GAZSI ANDRÁS**NÁL, 59 fentnevezett községben.

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában

Meghívó.

A Szent László nyoma részvénytársaság folyó évi június hó 28-án, kedden délután 6 órakor a nagyváradai kath. kör. könyvtár helyiségében tarja

évi rendes közgyűlést,

melyre a t. részvényeseket meghívja

az igazgatóság.

Tárgyak: 1. Az 1909. év zárószámadata.

2. Az igazgatóság jelentése a 1909 üzletéről.

3. A felügyelőbizottság jelentést a mérleg vizsgálatáról.

Eladó telkek és malom.

A nagyváradai 1. sz. káptalan tulajdonát képező mikepércsi 3 k. h. 450 négyzetölb beltelke egészben vagy kisebb részletekben készpénzfizetés mellett eladó.

Ezen telken levő kétjáratu, teljesen használható állapotban levő gőzmalom a hozzátartozó felszereléssel, valamint két szoba, konyha és kamarából álló lakóházzal és ártézi kúttal szintén eladatik.

A telekfelosztás terve Mikepércs községházánál vagy a káptalani irodában Nagyváradon megtekinthető.

A legalább is 10 százalékkal ellátott írásbeli zárt ajánlatok f. évi június 25-ig alólírott címére Nagyváradra küldendők.

Papp Imre,

kápt. uradalmi főtiszt.

267

(Utánnomás nem díjazatik.)

Új mechanikai és gépjavitó műhely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényeinek megfelelő gépjavitóműhelyt nyitottam. Elvállalok minden rendszerű irógépek, kerékpárok, varrógépek olcsó és pontos javítását jótállás mellett, továbbá villamos házcselegők, telephon és villámhárítók, stabil gőzgépek, gazdasági és minden más gyári gépek javítását és szerelését, vas és érc eszterga munkákat. Locomobil henger furásokat és új dugattyukat és gyűrűket. Gőzkazánok befalaztatását legújabb rendszer szerint és köszénbánya kutatásnál talaj próbafurásokat saját szárazrendszerű furószerkezetemmel. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,

32 mechanikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. szrok.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

S ma izzólámpa darabja 72 fillér,

tehát 75 százalékos megtakarításon alul.

Dir. J. nemű iz. **önlegességek**, fénypépész-lámpák, **ancsak legolcsóbb** árakon kaphatók.

Csillárok,

ivlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkákat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Nagyvárad Kozmetikai Gyógyintézet

Fogorvosi és gyógyfogtechnikai
ambulátorium

RAKÓCZY-UT 5. SZ. = Telefon 752.

Orvostudományi alapon való kezelése az ember külsejével. Arc és szépség ápolás. Pattanásos, szemölcsös, szeplos, májfoltos stb. arcoknak gyógyítása s ezen szépséghibák elmulasztása. Az elcsufító arcszőrök gyökeres eltávolítása. Hajhullás kezelése. Villamos vibrációs arc és fej-massage, villamos kékfény. Röntgen- és paraffin kezelések. Az intézet a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Fájós fogak gyógyítása,

fájdalom nélküli foghúzások, porcellán-, arany- stb. plombák, csapos fogak, arany fogkoronák, lemeznélküli singfogsorok stb.

Rendelés 9—5-ig.

Az összes kitűnő hatású, de ártalmatlan kozmetikus gyógyszerek az intézetben beszerezhetők. Diskrét postai szállítás útján is.

Dr. Halász Andor.

170

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kiincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb hogy az arcüre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és azért nagy gondot fordítanak az arcüreg ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-FÉLE

Margit-Créme

az egyedüli szer, mely 5—6 szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeploket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett »Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege« nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert. Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona.

Készült és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész
ARADON.

Kapható Nagyváradon: Reisz Miksa, Dr. Medvigy Gábor, Lédig Árpád, Leszner Alfréd, Nyiri örökösai, Farkas István. Félix-fürdőn: Goblocz István.

Haszonbérbe adandó birtok.

A nagyváradai latin szertartású káptalan tulajdonát képező

székelyteleki és fülöpházai tagpuszták

összesen 989 k. h. 426 négyszögöl területtel haszonbérbe adatnak.

Ajánlatok benyújtandók f. évi június 26. déli 12 órájáig a káptalani uradalom központi hivatalánál alulirothoz (Nagyvárad, Sal Ferenc-utca 4. sz.) — Feltelek megtudhatók ugyanott.

Telefon: 212.

Papp Imre

uradalmi írtiszt.

295

Szoba villamos

hűsítő készülékeket ventilátorokat, világítási- és csengő berendezéseket, telefon és villámhárítókat, esillárokat a legjutányosabb áron berendezés és Stern Nagyvárad szállít Bémer-tér.

Helyi és vidéki telefon 556.

257

Művészi ényképészet DAJKOVITS E. NAGYVÁRAD, Sas-palota.

A mai naptól kezdve rendkívüli kedvezmény.

6 drb. matt platin visítkép 6 K

6 drb. matt platin cabinet kép 12 K

Vászon papíron készült képek ugyanilyen Menyegzői kép legfinomabb kivitelben.

A múlt év szomorú tapasztalatai mindenkit meggyőztek arról, mily fontos dolog a szőlőbetegségek ellen idejében és kellő módon védekezni. A szőlő peronoszpórája ellen a dr. Asehenbrandt-féle

bordói por

a legbiztosabb és legtartósabb hatású szer.

Különösen jól jártak azok, akik a nagymértékben mutakozó fűrt-peronoszpóra ellen a tudományos vizsgálatokból merített s idejében közzétett tapasztalatok szerint a permeterést a dr. Asehenbrandt-féle

rézkénporral

való porozással egészítik ki.

Azért ne mulassza el senki, hogy ezentúl szőlőjét idejében és legalább kétszer dr. Asehenbrandt-féle rézkénporral befújassa.

A rézkénpor amelllett a LISZTHARMATNAK egyetlen feltétlenül biztos ellenszere. Nemcsak megóvjja a bogyókat az infekciótól, hanem a magtámadott fűrtöket meg is gyógyítja.

Az Asehenbrandt-féle porok árai loco Budapest raktár:

a bordói poré

50 kg.-os zsákokban, kg.-kint	— — —	62 fillér
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint	— — —	66
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint	— — —	67

a rézkénporé

50 kg.-os zsákokban, kg.-kint	— — —	45 fillér
10 és 5 kg.-os zsákokban, kg.-kint	— — —	49
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint	— — —	50

Ismertető füzeteket, ha ználati utasításokat küld és a rendelések pontos teljesítéséért szavatol a

magyar mezőgazdák szövetkezte

Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető: Andrányi Károly fiánál Nagyvárad. Janki Antal utódjánál Nagyvárad. Pontelli Emilnél Biharpüspöki. Klein és Grünfeldnél Eled. Erdey Istvánnál Belényes.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. Olcsó fény társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartást és légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjazatára szolgállok. Telefon hívására személyesen megjelenek.

Kiváló tiszteltet!

14

Benedek Ferencz

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.
Telefon: 949.   Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyvárad városi közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak lett árusíttatnak:

1 kg. fehér kenyér **36 f.**, félbarna **30 f.**, barna **25 f.**, tiszta rozs kenyér **28 fillér.**

Az első nagyvárad kenyérgyár minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

- Blau F. Sándor Bodega, Nagypiacztér.
- Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.
- Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
- Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
- Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
- Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
- Grünvald Mór és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Jakobovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
- Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
- Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
- Kutassy Lajos kereskedő, Tei-utca.
- Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Klein József, Pál-utca.
- Lebovits bodega Zöldfa utca.
- Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
- Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
- Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
- Silberstein Arnold kereskedő, ert-utca.
- Sch Lipót pékmester, ert-utca.
- Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
- Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
- Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-terakat.
- Reich Sándor kereskedő, Szt.-János utca.

Uradalmi nagyvendéglő bérbeadás

Székelyhid nagyközség főpiaczán fekvő **uradalmi nagyvendéglő** 1911. január 1-től újabb három évre **haszonbérbe kiadó.**

Reflektánsok ajánlatait legkésőbb folyó évi július 1-ig adják be az uradalom számtartói hivatalba, ahol is a feltételeket tartalmazó szerződés is megtekinthető.

Kertmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó év

14-én szombaton este a **Nemzeti Szálloda** árnyas kertjében **ünnepélyesen megnyitottam**

egy elsőrendű cigányzenekar közreműködésével. Minden este változó műsora mozgófénykép előadás. Egyben felhívom a t. közönség figyelmét tisztán kezelt saját termései boraira és kitűnő magyar konyámra.

Társas ebédek és vacsorák a legfigyelmesebb kiszolgálás mellett polgári árakban. Abonensek, utlap szerint előnyösen megálapított árban lesznek ki szolgáltatva. A n. é. közönség szives pártfogását kérem kiváló tisztelettel.

Kecskeméti István

vendéglős, a Nemzeti szálloda, étterem és kávéház birtója.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszert egyedül

a Lédig-féle alabastrom arc-crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o

LÉDIG ÁRPAD arany kereszt gyógyszer-tára,

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.)

34

Gyertyánliget Maramaros- megye

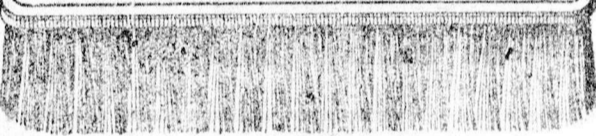
a legszebb, legegészségesebb, klimatikus erdei hegyi gyógyhely, asztanyfürdő és vizgyógyintézet.

Csodálatos szőlő magas fekvés, por- és szélmentes, szőlő, nyárhoz legelő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasművelés. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyászati: vöröszegényesség, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. — Idény: május—október. Vasúti állomás: Nagy-Booskó, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. O cső árak és fesztelen életmód. 2. Nyárhoz éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és jó kocsikat.

Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

*Gyorsan pusztul a bőr ezért Ön bánja,
Ha Fernolendt NIGRIN-jét nem használja.*

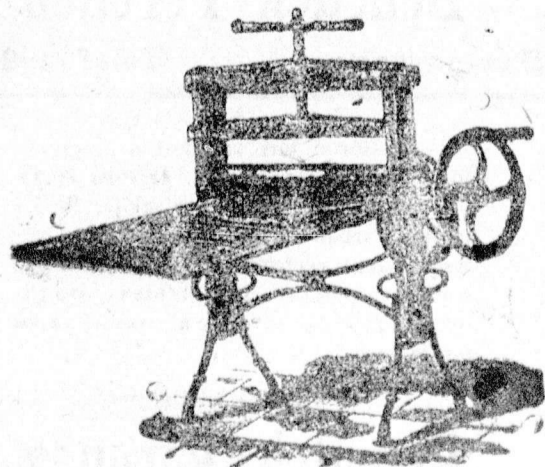
Flegman Ármin

női-divatruhára a legszebb ruhaszövetek, bluzok és felöltők tárháza.

Alapított 1888.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“ allandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégszekrények legújabb szerkezettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és facsaró-gépek.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

